

Kinderen van burger-oorlogsgetroffenen: een casus

Jos Peters*

Het maatschappelijk werk van de Stichting Burger-Oorlogsgetroffenen komt bij de hulpverlening aan burger-slachtoffers uiteraard de doorwerking van hun problematiek in de gezinssituatie tegen. De kinderen zijn doorgaans het huis al uit, maar de relatie tussen ouders en kinderen en de gezinsgeschiedenis kunnen op verschillende manieren toch ter sprake komen. Bijvoorbeeld door de zorg die de ouders uitspreken over moeilijkheden van hun kinderen, of wanneer een ouder steun vraagt om alsnog te proberen met de kinderen te spreken over de oorlogsachtergronden en de invloed daarvan op hun relatie.

Bij een relatief jong gezin vormden zorgen over de kinderen de aanleiding om contact te zoeken met de SBO en het beginpunt van de hulpverlening.

Mevrouw J. belde. Een van hun twee zoons was voortijdig om psychische redenen uit militaire dienst ontslagen en zat nu thuis, zonder werk, kwam z'n kamer niet uit en wilde niet praten. Voor de tweede zoon was de dienstplicht aanstaande. Mevrouw vertelde dat haar man oorlogsslachtoffer was, maar daar met niemand over kon of wilde praten. Zelf was ze dochter van een omgekomen verzetsman. Haar man had alle mogelijke moeite gedaan om te voorkomen dat hun oudste zoon in dienst zou moeten. Het idee van de dienstplicht, het opleiden tot geweld, was voor hem ondenkbaar en onaanvaardbaar. De onbereikbaarheid van de oudste zoon en de dreiging van de komende dienstplicht voor de tweede zoon maakte hem wanhopig en machteloos. Hij dreigde zijn auto 'tegen een boom te zetten'.

In een aantal gesprekken waarin meneer J. voor het eerste durfde te vertellen wat hij in de oorlog had meegemaakt, werden de ouders er zich meer en meer van bewust dat de sterk beschermende opvoeding die ze hun zoons hadden gegeven, te maken moest hebben met de oorlog in hun leven. Hun eigen angst voor de buitenwereld zou nu de oudste zoon wel eens parten kunnen spelen.

De uit dienst ontslagen zoon was inmiddels in behandeling bij het RIAGG. De invloed van de tot dan toe onbesproken en onbespreekbare oorlogsachtergronden op de opvoeding en het gezinsleven werd door de SBO bij de betrokken therapeut naar voren gebracht. Dat leidde uiteindelijk tot een behandelvorm waarbij het hele gezin betrokken was.

* Jos Peters is hoofd maatschappelijk werk Stichting Burger-Oorlogsgetroffenen.